

OPIS CHARAKTERU RYZYKA ZWIĄZANEGO Z INSTRUMENTAMI FINANSOWYMI

UWAGA OGÓLNA

W niniejszym dokumencie Winners Investments o.c.p., a.s. przedstawia klientowi lub potencjalnemu klientowi ogólny opis charakteru ryzyk związanych ze świadczeniem usług inwestycyjnych, usług dodatkowych oraz wykonywaniem działalności inwestycyjnej, a w szczególności strategii i procedur zarządzania ryzykiem oraz funkcji doradztwa i pomocy w zakresie ryzyka instrumentów finansowych.

Inwestowanie na rynkach finansowych wiąże się z ryzykami, które mogą negatywnie wpłynąć na wartość aktywów inwestora i zwrot z jego inwestycji. Świadcząc usługi inwestycyjne na rzecz klienta, firma musi brać pod uwagę stopień ryzyka straty na inwestycji (inwestycjach), który jest możliwy do udźwignięcia przez tego klienta.

OPIS RYZYK OGÓLNYCH

1. RYZYKO ZWIĄZANE Z DAY TRADINGIEM

Realizacja większej liczby transakcji w ciągu dnia jest odpowiednia tylko dla inwestora, który posiada wystarczające środki i doświadczenie inwestycyjne, ponieważ day trading może znacznie zwiększyć koszt realizacji takich transakcji dla inwestora i może nie przynieść oczekiwanych rezultatów.

2. RYZYKO UTRATY REPUTACJI

Ryzyko reputacji to ryzyko zagrożenia reputacji Podmiotu Dokonującego Obrotu Papierami Wartościowymi na rynku, któremu towarzyszy spadek zysków lub kapitału w wyniku negatywnego postrzegania Podmiotu Dokonującego Obrotu Papierami Wartościowymi przez klientów, inwestorów, kontrahentów, organy nadzoru lub właścicieli.

3. RYZYKO PODATKOWE

Ryzyko podatkowe to straty wynikające ze zmian przepisów podatkowych.

4. RYZYKO ZWIĄZANE ZE SKŁADANIEM ZLECEŃ

Składając zlecenia, inwestor musi być świadomy ich ryzyka. Na przykład zlecenia z limitem ceny niosą ze sobą możliwość realizacji po żądanej cenie, ale niosą również ryzyko, że zlecenie nie zostanie zrealizowane, ponieważ może nie być podaży lub popytu po tej cenie.

5. RYZYKO RYNKOWE

Ryzyko związane ze zmianami ceny rynkowej, kursów walut oraz płynności instrumentu finansowego na rynku. Zmiany cen rynkowych wynikają głównie z podaży, popytu i oczekiwań inwestorów w stosunku do danego instrumentu finansowego. Na cenę rynkową istotny wpływ mają również założenia inwestycyjne analityków, wyniki spółki, sytuacja gospodarcza kraju itp.

6. RYZYKO KREDYTOWE

Istnieje ryzyko, że kontrahent transakcji nie będzie w stanie spłacić swoich zobowiązań wobec drugiej strony w postaci dywidend lub odsetek, wypełnić zobowiązań wynikających z charakteru instrumentu finansowego lub dokonać finansowego rozliczenia transakcji. Oceny poziomu ryzyka emitenta są publikowane przez agencje ratingowe lub analityków działających na rynkach.

7. RYZYKO WYMIENIALNOŚCI WALUTY

Ryzyko wymienialności waluty oznacza stratę spowodowaną niemożnością pełnej konwersji kapitału, dywidend i odsetek z inwestycji.

8. RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ

Ryzyko wynikające ze zmian stóp procentowych na rynkach finansowych oraz stóp procentowych ustalanych przez podmioty zarządzające polityką pieniężną danego kraju. Stopa procentowa wpływa na opcje inwestycyjne i powoduje aprecjację jednych instrumentów finansowych i deprecjację innych.

9. RYZYKO INFLACJI

Ryzyko inflacji oznacza deprecjację waluty, a tym samym aktywów inwestora.

10. RYZYKO KRAJU

Regulator, organizator rynku lub warunki legislacyjne kraju danego rynku ustalają własne zasady obrotu instrumentami finansowymi. Obrót ten może być w ten sposób ograniczany lub nawet niemożliwy.

11. RYZYKO PŁYNNOŚCI

W przypadku rynków o niewielkiej płynności lub instrumentów finansowych o niewielkiej płynności istnieje ryzyko, że inwestor może nie być w stanie sprzedać instrumentu finansowego, ponieważ może nie być popytu spełniającego wymogi ofertowe inwestora. W takim przypadku sprzedaż instrumentu finansowego może nie nastąpić.

Ryzyko płynności oznacza, że Dealer Papierów Wartościowych, klient lub kontrahent nie będzie w stanie wypełnić swoich zobowiązań płatniczych z powodu niemożności pozyskania środków na rynku (ryzyko finansowania) lub z powodu likwidacji aktywów (ryzyko płynności rynkowej).

12. RYZYKO REGULACYJNE

Ryzyko regulacyjne to ryzyko straty z powodu niemożności spełnienia wymogów regulacyjnych wynikających z przepisów.

13. RYZYKO PRAWNE

Ryzyko prawne stanowi ryzyko straty z powodu niewykonalności prawa, niewypłacalności kontrahenta i/lub wymogów prawnych.

14. INNE ZAGROŻENIA

Inne ryzyka to ryzyka ogólne, które nie zostały zdefiniowane w powyższych punktach i jednocześnie nie mogą być uznane za ryzyka specyficzne ze względu na ich ogólny charakter.

OPIS CHARAKTERU WYBRANYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

AKCJE

Akcje to papiery wartościowe, które reprezentują udział w majątku spółki akcyjnej. Akcjonariusz (czyli właściciel akcji) ma prawo do:

- uczestnictwa i głosowania na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy (np. w sprawie podziału zysków, wyboru członków zarządu itp.);
- udziału w zyskach (tj. dywidendzie, jeśli walne zgromadzenie zatwierdzi wypłatę dywidendy);
- udziału w bilansie likwidacyjnym w przypadku likwidacji spółki akcyjnej.

Akcjonariuszowi nie przysługuje żaden stały, z góry zagwarantowany zwrot ani odsetki od jego akcji.

Wartość akcji (czyli cena rynkowa akcji) zależy od uwarunkowań rynkowych, czyli podaży i popytu na rynku. Do czynników wpływających na cenę rynkową akcji zalicza się wyniki ekonomiczne spółki (zysk, strata), kształtowanie się stóp procentowych na rynku, przekazy medialne na temat spółki, ogólną sytuację gospodarczą, polityczną i ekonomiczną w kraju, rozwój giełdy i nastroje na giełdach światowych itp.

Na zwrot z akcji składają się: zmiany ceny (wartości) rynkowej akcji oraz wysokość wypłaconych dywidend. Wypłaty dywidendy nie są gwarantowane. Wysokość dywidendy jest uzależniona od wielkości udziału w kapitale zakładowym spółki akcyjnej. Metoda i horyzont czasowy są określone w statucie spółki.

OBLIGACJE

Obligacje to papiery wartościowe emitowane przez emitenta (np. obligacje rządu słowackiego), z którymi wiążą się prawa posiadaczy do otrzymania wypłaty należności w wysokości wartości nominalnej obligacji (jednorazowo lub stopniowo) wraz ze zwrotem z inwestycji w dane obligacje w określonym terminie. Emisji obligacji towarzyszą warunki emisji, które oprócz bardziej szczegółowych parametrów określają rentowność obligacji i termin wykupu. Warunki emisji obligacji emitowanych na rynku regulowanym, czyli obligacji znajdujących się w publicznym obrocie, muszą być dostępne publicznie.

Obligatariusz nie ma prawa uczestniczyć w walnym zgromadzeniu emitenta ani w inny sposób wpływać na jego zarządzanie. Obligacja stanowi zobowiązanie emitenta wobec obligatariusza, po wypłacie wszystkich zwrotów i wartości nominalnej obligacja wygasa.

Wartość obligacji (czyli cena obligacji), w przeciwieństwie do wartości akcji, jest równa jej wartości nominalnej w ostatecznym terminie wykupu. Zwroty z obligacji są najczęściej wypłacane w regularnych odstępach czasu (rocznie, półrocznie, kwartalnie). Istnieje kilka rodzajów oprocentowania (kuponów) obligacji:

- oprocentowanie stałe, np. 6% w skali roku;
- oprocentowanie zmienne zależne od stopy referencyjnej, np. EURIBOR + 0,3% p.a.;
- obligacje o zerowym oprocentowaniu lub zero-kuponowe.

Istnieje kilka rodzajów obligacji:

- obligacje korporacyjne,
- obligacje komunalne (np. miast, gmin, jednostek samorządu terytorialnego),
- obligacje rządowe,
- obligacje wielonarodowe lub federalne.

FUNDUSZE INDEKSOWE ETF

Fundusze Exchange Traded Funds („**ETF**“) to fundusze, które są notowane na giełdzie i obraca się nimi podobnie jak akcjami. Ponieważ ETF-y podlegają również szerokiej gamie typów zleceń, możliwe jest korzystanie z narzędzi stosowanych w przypadku akcji, takich jak krótka sprzedaż czy kupno na depozycie zabezpieczającym. Jednostki ETF składają się z zestawów papierów wartościowych (zwanymi koszykami), które mogą zawierać różne rodzaje instrumentów finansowych (np. akcje, obligacje, kontrakty terminowe) w zależności od przedmiotu zainteresowania funduszu ETF. Jednostki ETF są emitowane tylko przez renomowane instytucje finansowe, które pełnią rolę zarządzających funduszami. Zarządzający funduszem ETF pobiera opłatę za zarządzanie funduszem, która jest wyższa w przypadku funduszy aktywnie zarządzanych, przy czym opłata ta nie jest bezpośrednia, gdyż klient jako właściciel jednostek ETF nie uiszcza jej w momencie zakupu, ale jest ona odzwierciedlona w cenie jednostki ETF. Nabywając jedną jednostkę ETF, klient może uczestniczyć w ruchach kilku instrumentów finansowych lub większej ich liczby. Podobnie jak w przypadku akcji, wynik inwestycji w ETF-y polega na zmianie ich ceny, czyli na zwrocie, stracie lub wypłacie dywidendy. Zaletą funduszy ETF jest to, że są elastycznym sposobem realizacji różnych strategii inwestycyjnych lub celów. Ceny ETF-ów są podawane w sposób ciągły i często mają niższe koszty zarządzania w porównaniu z funduszami nie będącymi przedmiotem obrotu giełdowego. Rozwój ETF-ów może nie być w pełni zgodny z rozwojem aktywów bazowych.

Podstawowy podział jednostek ETF:

- Obligacyjne ETF-y, na które składają się zarówno obligacje rządowe, jak i obligacje stabilnych firm (korporacyjne). Inwestycje w obligacyjne ETF-y mogą wzrosnąć w czasie recesji, kiedy następuje odpływ kapitału z bardziej ryzykownego rynku akcji na rynek obligacji.
- Akcyjne ETF-y są najpopularniejszymi jednostkami ETF. Odzwierciedlają one wyniki danego sektora, obszaru geograficznego lub indeksu. Portfel ETF składa się z akcji, które są reprezentatywne dla danego sektora, obszaru geograficznego lub odzwierciedlają dany indeks.
- Exchange Traded Commodities („**ETC-ety**“), które są określane jako surowcowe ETF-y, śledzą ruchy cen konkretnych surowców. Portfel ETC składa się z kontraktów futures na dany surowiec;
- Exchange Traded Note („**ETN**“) to niezabezpieczony, niepodporządkowany instrument dłużny emitowany przez instytucję finansową (np. bank). ETN jest jedynie zobowiązaniem dłużnym emitenta (tak jak w przypadku innych dłużnych papierów wartościowych). ETN-y dają inwestorom możliwość inwestowania w różne benchmarki. Celem inwestycyjnym ETN jest replikacja benchmarku, z którym powiązany jest dany ETN. W zależności od rodzaju aktywa bazowego ETN istnieją np. ETN-y powiązane ze zmiennością lub surowcami.
- Odwrotne ETF-y/ETC-ety/ETN-y to fundusze, które dążą do osiągnięcia wyników odwrotnych do wyników aktywów bazowych, do których się odnoszą. Odwrotne ETF-y/ETC-ety/ETN-y również mogą wykorzystywać efekt dźwigni. Odwrotne ETF-y/ETC-ety/ETN-y są wykorzystywane jako sposób na zabezpieczenie się przed spadkiem ceny aktywów bazowych lub na czerpanie zysków ze spadku ceny aktywów bazowych. Fundusze odwrotne przeznaczone są głównie do krótkoterminowej spekulacji.

- Celem inwestycyjnym ETF-ów/ETC-etów/ETN-ów z dźwignią jest osiągnięcie, poprzez transakcje z depozytem zabezpieczającym, wielokrotności zwrotu z aktywów bazowych lub indeksu, które śledzą. Z reguły te ETF-y dążą do osiągnięcia podwójnej lub potrójnej dziennej stopy zwrotu z aktywów bazowych w ciągu jednego dnia, nie uwzględniając opłat i innych kosztów. ETF-y/ETC-ety/ETN-y z dźwignią wykorzystują instrumenty pochodne, takie jak opcje, kontrakty terminowe lub swapy, aby osiągnąć efekt dźwigni. Wykorzystanie efektu dźwigni i instrumentów pochodnych może prowadzić do ekstremalnych wahań cen i większej zmienności. ETF-y/ETC-ety/ETN-y z dźwignią mają zwiększone ryzyko wysokich strat, ponieważ są przeznaczone do krótkoterminowej spekulacji.

Odwrotne ETF-y/ETC-ety/ETN-y oraz ETF-y/ETC-ety/ETN-y z dźwignią to skomplikowane papiery wartościowe, które przeznaczone są tylko dla doświadczonych inwestorów. Większość odwrotnych ETF-ów/ETC-etów/ETN-ów oraz ETF-ów/ETC-etów/ETN-ów z dźwignią utrzymywanych przez dłuższy okres czasu może osiągać znacząco odmienne wyniki od aktywów bazowych, co wynika z uwzględnienia kosztów kontraktów terminowych posiadanych przez ETF-y/ETC-ety/ETN-y. Gdy zarządzający funduszem ETF dokonuje transakcji codziennie z większą częstotliwością, aby osiągnąć cel inwestycyjny portfela ETF, wzrasta kosztowność.

Na ryzyko związane z posiadaniem funduszy ETF/ETC/ETN z dźwignią wpływa głównie:

- sposób realizacji strategii inwestycyjnej przez zarządzającego ETF/ETC/ETN (np. stosowanie instrumentów finansowych takich jak krótka sprzedaż, opcje, kontrakty terminowe); oraz
- ryzyko związane z aktywami bazowymi samego ETF/ETC/ETN.

